

SÉNAT DE BELGIQUE.

SÉANCE DU 5 FÉVRIER 1930.

Projet de Loi relatif à la subvention à allouer annuellement à l'Université libre de Bruxelles, à l'Université catholique de Louvain et à l'École des Mines et de Métallurgie de Mons.

EXPOSÉ DES MOTIFS.

MADAME, MESSIEURS,

Les Universités de Bruxelles et de Louvain assument une mission d'intérêt public; les services qu'elles rendent au pays font à celui-ci le devoir de les aider dans leur tâche. L'État n'y a d'ailleurs pas failli : quand les deux Universités ont été menacées dans leur existence par la dévaluation du franc et le renchérissement de la vie, il les a sauvées de la détresse en leur accordant de larges subsides. En outre, en accordant une subvention à l'École des Mines et de Métallurgie de Mons, il a allégé la charge devenue trop lourde qu'avait assumée la province de Hainaut vis-à-vis de cet établissement.

Mais ces subsides sont précaires. Pour assurer l'avenir de ces trois hautes écoles, il importe de consacrer par une loi l'intervention de l'État dans leurs dépenses. Tel est l'objet du projet de loi

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 5 FEBRUARI 1930.

Wetsontwerp betreffende de jaarlijks te verleenen tegemoetkoming aan de Vrije Universiteit de Brussel, aan de Katholieke Universiteit te Leuven en aan de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

De Universiteiten te Brussel en te Leuven vervullen een opdracht van openbaar belang; ter wille van de diensten welke zij aan het land bewijzen, heeft dit laatste dan ook tot plicht ze in hun taak te steunen. Dit heeft de Staat trouwens niet verzuimd : toen de twee universiteiten in hun bestaan bedreigd werden door de waardevermindering van den frank en de stijgende levensduurte, heeft hij ze uit den nood geholpen, door hun ruime toelagen te verleenen. Bovendien heeft de Staat een tegemoetkoming verleend aan de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen en aldus den te zwaar geworden last verlicht, welken de provincie Henegouwen ten opzichte van deze instelling op zich had genomen.

Doch deze toelagen hebben geen vast karakter. Om de toekomst dezer drie instellingen voor hooger onderwijs te verzekeren, dient de Staat tegemoetkoming in hun uitgaven door een wet

que nous avons l'honneur de soumettre à vos délibérations.

* *

L'article 1er en pose le principe essentiel. L'État contribue par une subvention annuelle aux dépenses des Universités libres de Bruxelles et de Louvain et à celles de l'École des Mines et de Métallurgie de Mons.

* *

L'article 2 détermine l'importance de cette intervention. Celle-ci ne pourrait être mieux réglée qu'en la mettant en relation avec l'importance des crédits prévus au budget ordinaire pour le paiement des traitements et indemnités du personnel des deux universités de l'État ainsi que de leurs dépenses ordinaires de matériel, tant pour elles-mêmes que pour leurs dépendances. Les crédits figurant au budget extraordinaire, ceux qui sont inscrits aux dépenses exceptionnelles et ceux qui, dans l'article du budget ordinaire consacré aux dépenses de matériel, sont demandés en charge temporaire, n'entreront point en ligne de compte pour déterminer la subvention.

Actuellement, le rapport entre le montant total des subventions accordées aux trois établissements et le montant total des crédits mis à la disposition des universités de l'État pour leurs dépenses ordinaires, est, approximativement, trois dixièmes. En raison du récent accroissement des charges de ces établissements et du surcroît de dépenses devant résulter pour eux de l'application de la loi du 21 mai sur la collation des grades académiques et le programme des examens universitaires, il y a lieu de doubler ce rapport et de le porter au minimum à trois cinquièmes.

bestendigd te worden. Dit is het doel van het wetsontwerp, dat wij de eer hebben U ter beraadslaging voor te leggen.

* *

Artikel 1 stelt het grondbeginsel vast. De Staat draagt door een jaarlijksche tegemoetkoming bij in de uitgaven der Vrije Universiteiten, te Brussel en te Leuven en in die der School voor Mijnbouw en Metallurgie, te Bergen.

* *

Artikel 2 bepaalt de hoegrootheid dezer tegemoetkoming. Men kan deze niet beter regelen, dan door ze in verband te brengen met de belangrijkheid der kredieten, die op de gewone begrooting voorzien zijn voor de betaling van de wedden en vergoedingen van het personeel der twee Rijksuniversiteiten alsook van de gewone uitgaven voor het materieel, zoowel voor de inrichtingen zelf als voor hun aanhoorigheden. De kredieten der buitengewone begrooting, die welke vermeld staan bij de uitzonderingsuitgaven, en die welke op het artikel der gewone begrooting, betreffende de uitgaven voor het materieel als tijdelijke last gevraagd worden, komen niet in aanmerking om de tegemoetkoming te bepalen.

Tegenwoordig is het totale bedrag der aan de drie instellingen verleende tegemoetkomingen ongeveer gelijk aan de drie tienden van het totale bedrag der kredieten, die ter beschikking worden gesteld van de Rijksuniversiteiten, voor hun gewone uitgaven. Met het oog op de verzwaring der lasten van bedoelde instellingen in den laatsten tijd en met het oog op de verhoogde uitgaven, die voor haar zullen voortspruiten uit de toepassing der wet van 21 Mei op het toekennen der academische graden en het programma der universitaire examens, dient deze verhouding verdubbeld en op een minimum van drie vijfden gebracht.

Les trois établissements se partageront le montant total de la subvention dans le rapport actuel des subsides qui leur sont accordés : cinq à chacune des deux Universités, un à l'Ecole des Mines et de Métallurgie de Mons. Dans l'État présent du budget, chacune des deux Universités libres obtiendra dix millions de francs environ, l'Ecole des Mines et de Métallurgie de Mons environ deux millions de francs.

* * *

L'article 3 détermine les conditions auxquelles est subordonné l'octroi de cette subvention. L'État doit pouvoir se rendre compte de la nécessité de son intervention. Il doit, en outre, avoir la certitude que ses subsides ne seront pas détournés de leur but. Il aura pour devoir de veiller à ce que la condition matérielle des deux Universités de l'État ne soit pas inférieure à celle des deux Universités libres et de l'Ecole de Mons, notamment en ce qui concerne les ressources affectées à l'enseignement et au travail scientifique. Il est donc logique que le Gouvernement exige de ces établissements qu'ils lui soumettent annuellement leur budget et leurs comptes.

D'autre part, l'appui que leur donnera l'État ne peut être pour eux un moyen de nuire indirectement au recrutement du personnel de son haut enseignement par l'appât d'avantages pécuniaires plus grands. Il est donc indiqué de prévoir que les traitements et indemnités accordés par ces établissements aux membres de leur personnel enseignant, scientifique ou administratif, ne seront pas supérieurs à ceux dont jouissent les membres du personnel de même rang dans les Universités de l'État.

* * *

Malgré la situation financière du pays,

De verdeeling van het totale bedrag der tegemoetkomingen onder de drie instellingen zal geschieden volgens de huidige verhouding der toelagen, die hun worden verleend : vijf aan ieder der twee Universiteiten en een aan de School voor Mijnbouw en Metallurgie, te Bergen. In den huidige staat der begrooting zal ieder der twee Vrije Universiteiten ongeveer tien miljoen frank bekomen, en de School voor Mijnbouw en Metallurgie ongeveer twee miljoen frank.

* * *

Artikel 3 bepaalt de voorwaarden waaraan de verleening van deze toelage onderworpen is. De Staat moet zich kunnen rekenschap geven van de noodzakelijkheid van zijn tegemoetkoming. Hij moet bovendien de zekerheid hebben dat zijn toelagen niet aan hun bestemming worden onttrokken. Het is zijn plicht er over te waken dat de twee Rijksuniversiteiten er in stoffelijk opzicht niet slechter voorstaan dan de twee Vrije Universiteiten en de School te Bergen, inzonderheid wat betreft de sommen besteed aan het onderwijs en aan het wetenschappelijk werk. Het is dus logisch dat de Regeering van deze instellingen eischt dat zij haar jaarlijks hun begrooting en hun rekeningen zouden overleggen.

Verder mogen zij de door den Staat verstrekte hulp niet aanwenden om de aanwerving van personeel voor het hooger onderwijs van den Staat onrechtstreeks tegen te werken door middel van het lokaas van grootere geldelijke voordeelen. Men dient bijgevolg te bepalen dat de wedden en vergoedingen, door deze instellingen verleend aan de leden van hun onderwyzend, wetenschappelijk of administratief personeel, niet meer mogen bedragen dan die, welke de leden van het personeel van gelijken rang in de Rijksuniversiteiten genieten.

* * *

Ondanks den ongunstigen financieelen

les Chambres n'ont pas hésité naguère à subsidier les Universités libres ainsi que l'École des Mines et de Métallurgie de Mons. Elles savaient, en effet, que la disparition de ces trois grands établissements auxquels s'attachent des noms dont s'honore le pays, aurait été une grave atteinte au renom de la Belgique. Elle savaient aussi que cette diminution de l'effort scientifique aurait été une menace pour la prospérité économique du pays. Inspirées par le désir de voir notre patrie occuper parmi les nations, même et surtout dans l'ordre intellectuel, la place qui lui revient, elles adhéreront, nous en sommes persuadés, au projet que le Gouvernement a l'honneur de leur soumettre.

toestand van het land, hebben de Kamers destijds niet geaarzeld steun te verleen aan de Vrije Universiteiten alsook aan de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen. Zij wisten inderdaad dat het verdwijnen van deze drie groote instellingen, waaraan namen verbonden zijn, die het land tot eere strekken, België's faam zeer zou geschaad hebben. Zij wisten ook dat deze vermindering van het wetenschappelijk pogen een bedreiging zou geweest zijn voor de economische welvaart van het land. Wij zijn er van overtuigd dat zij ook ditmaal het ontwerp zullen goedkeuren, dat de Regeering de eer heeft haar voor te leggen, omdat zij bezield zijn met het verlangen ons vaderland, zelfs en vooral op intellectueel gebied, de plaats te zien bekleeden waarop het recht heeft.

Le Premier Ministre, | *De Eerste Minister,*
HENRI JASPAR.

Le Ministre des Affaires Etrangères, | *De Minister van Buitenlandsche Zaken,*
HYMANS.

Le Ministre de la Justice, | *De Minister van Justitie,*
par interim, | ad. int.
M. VAUTHIER.

Le Ministre de l'Intérieur et de l'Hygiène, | *De Minister van Binnenlandsche Zaken*
et Ministre de l'Agriculture, | *en Volksgezondheid en Minister van*
Landbouw,
H. BAELS.

Le Ministre des Sciences et des Arts, | *De Minister van Kunsten en Weten-*
| *schappen,*
M. VAUTHIER.

Le Ministre des Finances, | *De Minister van Financiën,*
M. HOUTART.

Le Ministre des Travaux publics, | *De Minister van Openbare Werken,*
J. VAN CAENEKEM.

Le Ministre de l'Industrie, du Travail | *De Minister van Arbeid, Nijverheid en*
et de la Prévoyance sociale, | *en Maatschappelijke Voorzorg,*
H. HEYMAN.

Le Ministre des Transports, | *De Minister van Verkeerswezen,*
MAURICE LIPPENS.

Le Ministre de la Défense Nationale, | *De Minister van Landsverdediging,*
DE BROQUEVILLE.

Le Ministre des Colonies, | *De Minister van Koloniën,*
par interim, | ad. int.
HENRI JASPAR.

Le Ministre des Postes, Télégraphes | *De Minister van Posterijen, Telegrafen*
et Téléphones, | *en Telefonen,*
P. FORTHOMME.

(6)

Projet de loi relatif à la subvention à allouer annuellement à l'Université libre de Bruxelles, à l'Université Catholique de Louvain et à l'Ecole des Mines et de Métallurgie de Mons.

Albert,

ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT !

Sur la proposition de Nos Ministres réunis en Conseil,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Le projet de loi dont la teneur suit sera présenté, en Notre Nom, aux Chambres législatives :

ARTICLE PREMIER.

L'État contribue chaque année, par une subvention dont le montant est fixé dans la loi budgétaire, aux frais de l'Université libre de Bruxelles, de l'Université Catholique de Louvain et de l'Ecole des Mines et de Métallurgie de Mons (faculté technique du Hainaut);

ART. 2.

L'allocation portée annuellement au budget de l'État en faveur des établissements précités ne peut être inférieure aux trois cinquièmes des crédits prévus au budget ordinaire, tant pour le paiement des traitements et indemnités du personnel que pour les dépenses de matériel des deux universités de l'État et de leurs dépendances, à l'exclusion toutefois des dépenses exceptionnelles.

Elle est répartie de telle sorte que la

Wetsontwerp betreffende de jaarlijks te verleen en tegemoetkoming aan de Vrije Universiteit te Brussel, aan de Katholieke Universiteit te Leuven en aan de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen.

Albert,

KONING DER BELGEN,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL !

Op de voordracht van Onze in Raad vereenigde Ministers,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUITEN :

Het wetsontwerp waarvan de inhoud volgt zal in Onzen Naam aan de Wetgevende Kamers voorgelegd worden :

ARTIKEL EÉN.

De Staat draagt ieder jaar, door een tegemoetkoming waarvan het bedrag in de begrootingswet is vastgesteld, bij in de kosten der Vrije Universiteit te Brussel, der Katholieke Universiteit te Leuven en der School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen (Technische faculteit van Henegouwen.)

ART. 2.

De jaarlijks op de Staatsbegrooting gebrachte tegemoetkoming aan voormelde inrichtingen, mag niet minder bedragen dan de drie vijfden der kredieten, die op de gewone begrooting voorzien zijn, zoo voor de betaling der wedden en vergoedingen van het personeel als voor de uitgaven voor het materieel van de twee Rijksuniversiteiten en van hun aanhoorigheden, met uitsluiting nochtans van de uitzonderingsuitgaven.

Zij wordt zoodanig verdeeld dat de

même somme soit attribuée aux Universités de Bruxelles et de Louvain et que l'École des Mines et de Métallurgie de Mons bénéficie du cinquième du subside alloué à chacune de ces Universités.

ART. 3.

L'octroi de la subvention dont il s'agit aux articles précédents est subordonné aux conditions suivantes :

1° Les budgets et les comptes sont soumis annuellement au Gouvernement;

2° Les traitements et indemnités accordés au personnel enseignant, scientifique ou administratif de ces établissements ne peuvent être supérieurs aux traitements et indemnités que l'État accorde au personnel de ces Universités.

Donné à Bruxelles, le 4 février 1930.

zelfde som verleend wordt aan de Universiteiten te Brussel en te Leuven en dat de School voor Mijnbouw en Metallurgie te Bergen een vijfde ontvangt van de tegemoetkoming, die aan ieder dezer Universiteiten wordt toegekend.

ART. 3.

Het verleen van de toelage, waaroversprake in de bovenstaande artikelen, is onderworpen aan volgende voorwaarden :

1° De begrotingen en rekeningen worden jaarlijks aan de Regeering onderworpen;

2° De aan het onderwyzend, wetenschappelijk of administratief personeel dezer instellingen verleende wedden en ue goedingen mogen niet meer bedragen dan de wedden en vergoedingen, welke de Staat aan het personeel zijner Universiteiten verleent.

Gegeven te Brussel, den 4° Februari 1930.

ALBERT.

PAR LE ROI :
Le Premier Ministre,

HENRI JASPAR.

VAN KONINGSWEGE :
De Eerste Minister,

Le Ministre des Affaires Étrangères,
P. HYMANS.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

Le Ministre de la Justice, par interim,
M. VAUTHIER.

De Minister van Justitie, ad interim,

Le Ministre de l'Intérieur et de l'Hygiène,
Ministre de l'Agriculture,

De Minister van Binnenlandsche Zaken
en Volksgezondheid, en Minister van
Landbouw,

H. BAELS.

Le Ministre des Sciences et des Arts,

De Minister van Kunsten en Wetenschappen,

M. VAUTHIER.

Le Ministre des Finances,

De Minister van Financiën,

M. HOUTART

Le Ministre des Travaux publics, | *De Minister van Openbare Werken,*
J. VAN CAENEGEM.

Le Ministre de l'Industrie, du Travail | *De Minister van Arbeid, Nijverheid en*
et de la Prévoyance Sociale, | *Maatschappelijke Voorzorg,*
H. HEYMAN.

Le Ministre des Transports, | *Le Minister van Verkeerswezen,*
Maurice LIPPENS.

Le Ministre de la Défense Nationale, | *De Minister van Landsverdediging,*
DE BROQUEVILLE.

Le Ministre des Colonies, par interim, | *De Minister van Koloniën, ad interim,*
Henri JASPAR.

Le Ministre des Postes, Télégraphes et | *De Minister van Posterijen, Telegrafen*
Téléphones, | *en Telefonen,*
P. FORTHOMME.